

Pyyhtiä sukulehti

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura 2010

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura

**Lähde sukuseuran juhla- ja kokousmatkalle Imatralle 19.-20.6.2010!
Katso tarkempi info takasivulta!**

Puheenjohtajan palsta

Sukututkimuksessa on vuoden aikana saavutettu vain pieniä edistysaskelaita. Tutkimuksesta vastaava Riitta Pyyhtiä on pystynyt ratkaisemaan joitakin ongelmakohteita. Kaiken kaikkiaan ei ole enää odotettavissa sukupuuhun kovin paljon uusia tietoja liittyen menneisiin vuosisatoihin. Nyt onkin syytä keskittyä sukupuun uudempien tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen, jotta puusta saataisiin julkaisukelpoinen. Tässä pyydetään jäseniltä edelleen apua. Sukupuun alustava versiohan on ollut jakelussa ja sitä on vielä saatavissa joitakin kappaleita puheenjohtajalta.

Sukuviirikilpailu on nyt ratkaistu ja kilpailun tuloksista kerrotaan toisaalla tässä lehdessä. Hallitus valitsi mielestään parhaan ehdotuksen jatkojäsentelyn pohjaksi. Voittanut Antti Pyyhtiän ehdotus on selvästi saanut vaikutteita Antrean vaakunasta ja ehkä myös Kuparisten sukuvaakunasta. Tämä on vain kirjoittajan mielikuva aiheesta. Jos näin on, se on vain positiivinen seikka, koska Kupariset ovat myös asuneet Kuparsaassa vuosisatoja ja Kuparsaarihan sijaitsee Antreassa. Hallituksella on vielä kova työ saada vaakunasta esittämiskelpoinen sukuseuran vuosikokoukseen mennessä. Suunnittelutyötä jatkaa tällä hetkellä Sirpa Pyyhtiä.

Sukukirjan toimittamistyö on meneillään hallituksen piirissä. Sukupuun tietoja tarkistetaan, uusia artikkeleita kirjoitetaan ja valokuvia kerätään. Muistutan jälleen kerran, että hyvää sukukirjaa ei saada aikaiseksi ilman jäsenistön laajaa tukea. Pyydänkin seuran jäseniä kirjoittamaan pieniä juttuja sellaisista sukulaisistaan, edesmenneistä tai nykyisistä, joista he haluavat kertoa suvulle ja merkitä jälkipolville muistoksi. Tässä lehdessä on jälleen henkilökuvauksia ja haastatteluja joistakin suvun jäsenistä. Kerttu on kirjoittanut jutun isästään talvi-, jatko- ja lapin sodassa ja omista evakkotaipaleistaan. Allekirjoittanut on kirjoittanut isänsä vaiheista jatkosodassa ja sotien jälkeen kunnalliselämässä. Jarmon vaimo Lea kertoo miehensä merkittävistä saavutuksista ampumaurheilun piirissä.

Sukuseuran kesäinen Tallinnan matka oli hyvin mielenkiintoinen mutta viileä. Sää ei todellakaan lämmittänyt, vaikkakin ehkä uudet kokemukset lämmittivät mieltä. Bussin ja kuljettajan mukana olo helpotti liikkumista ja niinpä näimme Tallinnan ympäristöä laajemmin kuin normaalilla Tallinnan matkalla olisi laita. Kävimme Viron vapaustaistelusta kuuluisaksi tulleella televisiotornila ja metsähautausmaalla kuten myös kesäolympiapaikoilla. Allekirjoittaneesta oli erittäin mielenkiintoista käydä Rocca Al Mare –ulkoilmamuseossa Tallinnan länsipuolella. Suomalainen ja varsinkin kannaksalainen maalauskenttäminen on selvästi saanut vaikutteita Baltiasta ja sieltäpäinhän monen suomalaisen juuret ovatkin.

Kuluvan vuoden sukutapaaminen järjestetään Imatralla. Tähän on aiheena se, että Imatran kaupunki on järjestänyt taidenäyttelyn kulttuuritalolle, jossa on esillä Markku Pyyhtiän maalauksia. Markku Pyyhtiä oli kotoisin Imatralla. Osallistumme koko sukuseuran joukolla näyttelyn avajaisiin lauantaina 19.6.2010. Tässä lehdessä on ilmoitus kesäretken ohjelmasta ja ilmoittautumismenettelystä. Hallitus pyytää seuran jäseniä lähtemään taas sankoin joukon tälle vuosijuhlaretkelle unohtamatta nuorempaa väkeä kotiin. Imatran valtiot hotellissa varmasti nuorempikin väki viihtyy. Hotellissa on mm. erittäin mukava sauna ja uima-allasosasto, jossa myös lapsille oma allas.

Isäni kolmessa sodassa

Lokakuun 7. päivänä vuonna 1939 kaikki reserviläiset kutsuttiin ylimääräisiin kertausharjoituksiin. Neuvostoliiton aluevaatimukset Suomen suhteen oli torjuttu Moskovan neuvotteluissa. Suomi alkoi varautua Neuvostoliiton mahdolliseen sodanjulistukseen. Suoritettiin armeijan liikekannallepää. Myös isäni, Johannes Pyyhtiä kutsuttiin ylimääräisiin harjoituksiin.

Harjoituksista pääsi käymään joskus kotona. Olin 8-vuotias ja muistan hyvin, kun isä sousti kotiin illalla pimeällä muutaman vieraan miehen kanssa. Kaikilla oli suojeluskuntavaatteet päällä. Miehet kuivattelivat sukkaa tuvan uunin ääressä ja lähtivät taas takaisin pimeälle vuokselle harjoituksiin. Isäni kuului moottoriponttonipataljoonaan. Pataljoonan tehtäviin kuului marraskuussa evakoida ihmisiä ja eläimiä Vuoksen yli. Myös Vuoksella liikennöivät höyrylaivat olivat pataljoonan käytössä.

Marraskuun viimeisenä päivänä klo 6.50 Neuvostoliitto sitten hyökkäsi Suomeen. Sodan alettua Vuoksella toimineelle pataljoonalle tulivat uudet tehtävät, miinoitusten tekeminen, raijien sahaaminen ja niiden auki pitäminen sekä jääsiltojen teko omille joukoille. Isäni serkku Tuomas Partanen kuoli räjähdysnettomuudessa Vuoksen jäällä. Moottoripataljoonan käytössä olleet höyrylaivat Koivisto ja Tapio Tuhottiin maaliskuun alussa Paakkolan kosken alapuolelle rantaan.

Helmikuun 27. päivänä vuonna 1940 vetäytyivät suomalaisjoukot ns. Mannerheiminlinjalle, joka kulki linjalla Kuparsaari – Kaltovesi – Noskua. Edessä oli 8 kilometrin pituinen sillanpää Hopeasalmen ja Pölläkkälän välillä.

Talvisota loppui 13. päivänä maaliskuuta. Moottoripataljoona vetäytyi seuraavien päivien aikana hiihtäen Puumalan kautta Sulkavalle. Sieltä isäni tuli Tammelaan, mihin perheemme oli evakuoitu. Tammelan Manttaalitalolla oli soti-

lasvarusteiden luovutuspaikka. Lopen pappilasta saimme pika-asutustilan. Seuraavana vuonna, kesäkuussa 1941 alkoikin sitten jo uusi sota. Isäni joutui Tammelan miesten kanssa rintamalle.

Jatkosodasta isäni ei kertonut paljoakaan. Muistan kuitenkin paikannimiä, missä hän oli ollut. Pventsassa hän oli ammusvarastolla. Sieltä minulla on valokuva. Syvärillä ja Ännislinnassa hän oli kenraali Laguksen esikunnassa lähettinä. Asemasodan aikana miehet nikkaroivat puutöitä. Isä teki äidille kauniin ompelulipaston.

Kannaksen suurhyökkäyksen alettua kesäkuun alussa 1944 suomalaiset joutuivat perääntymään. Muistan, kun isäni kävi kotona polkupyörällä kivääri selässä. Komentopaikka oli siirtynyt Juustilaan. Kesäkuun 18. päivänä perhe joutui taas lähtemään evakkoon. Menimme Joroisten kautta Viljakkalaan. Siellä asuimme kesän ajan Hietikon talossa. Syksyllä pääsimme takaisin samalle pappilan tilalle, missä olimme asuneet jo ennen jatkosotaa.

Sota loppui syyskuussa, mutta isäni joutui vielä Laguksen esikunnan mukana Lapin sotaan. Isä sai muutaman päivän lomaa ennen lappiin menoa. Seuraavan vuoden alussa vuonna 1945 isäni sitten lopulta kotiutettiin, kun saksalaiset oli ajettu käsivarren lappiin. Minulla on vielä muutama kenttäpostikortti muistona isäni sotareissuista.

Kerttu Pyyhtiä

Johannes Pyyhtiä

Johannes Pyyhtiä ja Johannes Kemppi

Pyyhtiä sukulehti

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura

Päätoimittaja: Ilmo Pyyhtiä

Taitto: heli.tuomisto@mainostuomisto.com

Paino: www.kisapaino.fi

Olkikatto

Perinnetalo

Sukuseuran vuosikokousmatka Tallinnaan 13.-14.6.2009

Seuran Tallinnan matkalle saatiin kerättyä pienen ponnistelun jälkeen aiotut 40 henkeä. Bussi haravoi Lappeenrannasta Helsinkiin seuralaiset Viking XPRS laivalle. Laivalla syötiin ensin lounas ja sitten pidettiin sukujuhla ja –kokous, jota komisti Yrjö Pyyhtiän tarjoama erinomainen 80-vuotiskakku.

Satamassa bussi kuljetti matkailaiset hotelliin. Illallinen nau-

tittiin ravintola Pepper Sackissa, jossa olivat lähes kaikki mat-

kalaiset paikalla. Sää ei suosinut mitenkään matkaa, vaan

vettä satoi koko illan ja seuraavana päivänä sunnuntaina oli erittäin koleaa, vaikka kyseessä oli juhannusta edeltävä viikonvaihe. Matkalaisten hyväntuulisuus kuitenkin voitti kolean sään.

Matka oli erittäin mielenkiintoinen ainakin allekirjoittanelle, joka on kuitenkin käynyt Tallinnassa jo moninaisia kertoja. Bussilla kierrettiin Tallinnan ympäristöt idästä länteen. Nähtiin laululava ja kuuluisa televisiotorni ja kuultiin matkaoppaan asiantuntevat kerto-

mukset Viron itsenäistymishakoina näissä maisemissa.

Matkan ehkä mielenkiintoisin kohde oli Rocca Al Mare – museo Viron rannikolla Tallinnasta länteen heti samannimisen ostoskeskuksen takana. Kyseessä on ulkoilmamuseo, jossa on Viron maalaisrakennuksia muutaman vuosisadan takaa. Mielenkiintoista oli erityisesti se, että sieltä löytyi paljon yhtäläisyyksiä karjalan kannaksen vanhojen maalaisrakennusten kanssa. Tyyli poikkesi kuitenkin monella tapaa huomattavasti. Varsinkin monet olkika-

tot olivat selkeä poikkeus suomalaisiin vastaaviin rakennuksiin verrattuna.

Kotimatkalta lähdimme ostoskierroksen jälkeen Baltic Star -laivalla. Päivällinen laivalla kruunasi matkan mielenkiintoiset kokemukset.

Hei kaikki!

Näin vanhan polven karjalalaisjälkeläisiä/karjalasta evakkoon lähteneitä voin lohduttaa omalla esimerkilläni, vaikka tiedän itsekkin olevani jonkinlainen outolintu tällä sektorilla.

Olin 16-vuotias, kun kiinnostuin toden teolla omista sukujuuristani mm. vaikeamisen sekä aidon tietämättömyyden ilmapiiristä, joka vallitsi kaiken sen kohdalla, mikä koski menneisyyttämme, sitä miksi sukunimemme kuulostaa "oudolta" ja vaatii tavuttamista edelleenkin kaikkialla, ja miksi nimemme oli aikoinaan täysin eri kuin nykyisin. Halusin ottaa selvää ja tietää asioista, jotka pappani oli vienyt hautaan kuukautta ennen syntymääni. Paluuta tältä matkalta menneisyyteen ei ole ollut eikä varmasti koskaan tule olemaankaan.

Neljässä vuodessa olin itsenäisesti saanut selvälle melkoisen paljon asioita, joista kaksi edeltävää sukupolveani eivät tieneet käytännössä mitään. Oli syntymäpaikkoja Aunuksen Karjalassa ja mahdollisia linkkejä ja johtolankoja, joilla löytää elossa olevia sukulaisiakin. Käytössä olevat vara-

ni tungin arkistomatkoihin Mikkeliin ja Helsinkiin sekä sukuselvityksen tilaamiseen Petroskoista. Isovanhempieni elossa olevat sisarukset olivat epäileviä, olinhan nuori "kloppi", ja suosittelevat vain tyytymään siihen mitä oli puhuttu, koska miksi niitä vanhoja kaivelemaan.

Kohta olin jo sitten Karjalassa "penkomassa näitä menneitä" ensimmäisenä sukuni edustajana sitten vuoden 1939, ja ei aikaaakaan, kun minulla (ja hänen skeptisillä serkuillaan täällä Suomessa) oli umpi-karjalainen sukulaismummo Karjalassa isäni puolelta, joka kutsuu minua vunnakukseen ja pakisee karjalaksi tarinoita, joista oli pyritty pakolaistaustaisen isopappani toimesta totaalisesti vaikeamaan, ja melkoisen hyvin siinä oli onnistuttukin. Kun näyttelin valokuvia näiltä seuduilta, joilla kävimme, kerroin elossa olevasta läheisestä su-

kulaudesta ja yritin vain tuppata tietojani pappani sisaruksille, huomasin asenteen muutoksen. Osa halusi tavata tämän naisen, ja osa avatui täysin kertoen kaikkea, joista mm. oma isäni ei ollut kuullut sanaakaan. Videomateriaaliani ja valokuviani tultiin katsomaan Ruotsista asti sukulaisten toimesta, jotka eivät olleet pahemmin olleet yhteydessä koti-Suomeen vuosikymmeniin, kun sana sukulaissuhteista ja menneisyyden osittain avautuista solmuista levisi eteenpäin. Olin saanut aikaisemmat sukupolvet heräämään horroksestaan ja päästämään edes osittain irti peloista, joita menneet vuosikymmenet traumoineen olivat luoneet.

Rankan menneisyyden sisäistäminen ja siitä selviämisen tavalla, joilla omat esi-isäni onneksi selvisivät, on kunniakasta eikä häpeällistä tai piilossapidettävää. Enää ei tulla ovelta viemään takaisin Neuvostoliittoon, jos suunsa avaa, vielä kun joku todella haluaa kuunnella, ettei kaikki olemassa oleva tieto ja muisto katoa kuin tuhka tuuleen. Vielä on aikaa kertoa, kuten kaikki nyt tapahtunut on omalla kohdallani näyttänyt. Karjalai-

suus on herännyt edellisissä sukupolvissamme eräällä tavalla uudestaan, ja itse tunnen valtavaa yhteyttä itärajan tuolle puolen. Vaikka se ehkä kornilta kuulostaisikin, niin karjalaisuus on täyttänyt osan minuudestani. Olenkin valjastanut sammumattoman mielenkiintoni historiaan sekä harrastuksekseni että tulevaksi ammatikseni.

Nyt olen 25-vuotias, sukututkimuksen aloittamisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 10 vuotta, olen käynyt Karjalassa vuodesta 2004 joka vuosi sukuloimassa Vuohjärven kylässä, käännettä tuttavillani ja ajan kuluessa ystäviksi muuttuneilla apulaisillani kuukausittain Karjalasta tulevia venäjänkielisiä kirjoituksia (venäläistäminen kun teki tehtävänsä) kuluista tai ajasta piittaamatta, opiskelen venäjää kaiken muun ohessa mm. pärjätäkseen sukulaisten kanssa Karjalan puolella ja edistääkseni omia opintoja, koska luen pääaineenani historiaa yliopistossa nyt neljättä vuotta. Tavoitteena on pitää esillä omat intressini Karjalaan ja tuoda mahdollisuuksien mukaan esille mm. Itä-Karjalan historiaa eri näkö-

kulmista. Oli tulevaisuuden realiteetti sitten mikä tahansa, niin karjalaisuus ja jo lähes kadotettu henkilökohtainen sukuhistoriani johdattaa itseäni myös jatkossakin, ja pidän huolen siitä, että myös jälkipolveni saavat tietoa menneisyydestämme sitä halutessaan. Ehkäpä tuputan vähän muutenkin...

Tämän kirjoituksen ideana ei ollut polleilla onnistumisillani, ajoittain ilmenneellä hyvällä tuurillani tai korostaa työni ja ponnisteluani määrää, vaan ajatus oli vain kertoa, että vaikka kovasta itänaapurin yrityksestä huolimatta sukujuurini kutistui yhden pakolaismiehen varaan, niin yksi tästä melko suppeasta jälkipolvesta n. 80 vuotta pakolaismatkan jälkeen kiinnostui asioista, jotka olivat kovaa vauhtia katoamassa näköpiiristä henkilöhistorian tasolla.

Edes yksi pieni sintti tarttui niin sanotusti oikein, vaikka koukun mato oli piilotettu takaisin mulan uumeniin parin sukupolven ajaksi. Nyt kun mietin muutamia vuosia taaksepäin, niin kyllä on ollut tuuria matkassa, että satuin

näistä asioista kiinnostumaan vielä näinkin ajoissa. Kylmät väreet lyövät selkäpiitä pitkin, kun pohtii, mitä kaikkea olisi jäänyt tietämättä esimerkiksi ilman näitä retkiä Karjalaan. Ymmärrän siis täysin huolen nuorten kiinnostumattomuudesta tai välinpitämättömyydestä kulttuuriperintönsä kohtaan sekä oman alani että harrastukseni ja oman kokemukseni puolesta. Tästä asiasta pitää puhua ja tuoda sitä esille, koska ehkä siten monet ihmiset saisivat kipinän sen oman karjalaisuutensa löytämiseksi – mikä ikinä se sitten kunkin kohdalla onkaan. Mutta jokainen päättää omista mielenkiinnon kohteistaan sekä sen mihin aikansa käyttää, ja hyvä niin. Toivottavasti oma tapaukseni kuitenkin näyttää, että poikkeuksiaakin nuorten massasta löytyy, ja uskon että on monia muitakin itseni lisäksi. Yritän parhaani mukaan pitää tätä lippua yllä ja innostaa muita mukaan. Ja näin olen tehnytkin aina, kun hyvä tilanne sellaiseen suitsutukseen sattuu.

*Terveisin,
Aki Aunala*

Toivo Pyyhtiän vaiherikkaat vuodet

Kotiharjun tilan tuuliviirissä on vuosiluku 1707. Viirissä kajastavat ikivanhan Karjalan vaakunan tunnukset taivasta vasten. Pyyhtiät ovat asuneet Antrean Kuparsaassa ainakin 1500-luvulta lähtien, mutta maakirjoihin heidän tilansa, silloin Pekka Matinpojan omistamana, päästiin viemään viiriin merkittynä vuotena. Kolme vuosisataa myöhemmin ollaan Lopen Sajaniemessä ja Kotiharjun talon portailla seisoo Toivo Pyyhtiä. Pekasta on Toivoon monen monta sukupolvea ja Antreasta Lopelle monta pitkä ja mutkaista kilometriä. Toivo Pyyhtiän luottamusmiesura hakee vertaistaan. Sitä ennen taisteltiin sotavuodet kesästä 1941 viimeisiin jatkosodan päiviin syksyllä 1944 - koko ajan etulinjassa.

Toivo Pyyhtiä syntyi Antreas-vuonna 1922. Isä kuoli pojan ollessa kolmen vuoden ikäinen ja äiti, kun Toivo oli rippikouluiässä. Hänelle tulivat ohjaket käsiin likipitään saman tien. Uusjako saatiin Kuparsaassa päätökseen vuonna 1935. Simolan tila siirrettiin Kuparsaaren Hopeaniemelle, Vuoksen rantamille.

Lähtö

Kesän 1939 suuret sotaharjoitukset näkyivät ja kuuluvat myös Hopeaniemellä. Siellä harjoiteltiin muun muassa Vuoksen ylitystä. Harjoitus oli aikanaan tarpeen. Tykkien jylä kuului heti talvisodan alusta Antrean. Talvisodan alkaessa Toivo jäi pitämään tilaa veljensä Petterin kanssa. Sodan jatkuessa Toivo jäi pitämään huolta tilasta ja rakennuksista muun väen lähtiessä länttä kohti. Lopulta Antreasta oli lähdettävä tyystin. Helmikuussa Summan taisteluiden ollessa kiivaimmillaan ikkunalasit helisivät Kuparsaassa 13 vuorokautta yhtämittaa.

Toivo ajoi hevosineen muiden teillä liikkujien joukossa. Ohitettavia paikkakuntia, joilla tuli joskus välipäiviä vaelukseen, riitti. Lappeenranta, Mikkeli ja Heinola olivat ennen Asikkalaa, Lammia ja Hämeenlinnaa. Matka päättyi lopulta Kalvolan Ahlajärven kylään talvisodan päättymispäivänä, yli kolmen viikon ajan jälkeen. Kalvolassa oli runsaasti sinne tulleita sukulaisia, samoin Tammelassa. Toivo toteasi, että hänellä ei ole juuri Kalvolassa mitään tekemistä, joten hän päätti lähteä vapaaehtoisena armeijaan. Ensin piti myydä hevonen. Kantavasta tammasta saikin hyvän hinnan. Alok-

kaalla oli ikää 17 vuotta, kun Hämeenlinnassa ilmoitaututtiin riviin.

Koulutus alkoi Kiuruvedellä ja toukokuun lopulla siirryttiin Lieksaan ja edelleen Nurmekseen. Toivo vannoi kaverineen sotilasvalan kesäkuussa 1940. Sijoitus oli 1./JR 25:n konekiväärikomppania. Joulukuussa 1940 alkoi aliupseerikoulu Lokilammella. Koulu päättyi huhtikuussa 1941, jolloin alikersantit siirrettiin Kuhmon Paltaniemelle vuorostaan kouluttamaan alokkaita.

Toivo oli kesäkuussa 1941 lomalla Kalvolassa Kankaisten kartanossa enonsa Antti Kuparisen luona. Kartanon emäntä toi sanan, että pitää heti mennä komppaniaan. Jatkosodan liikekannallepano oli aluillaan. Se näkyi myös matkustajien paljoutena rautateillä. Toivo löysi oman pataljoonansa Kuhmon Saunajärveltä.

Jatkosota

Juhannus meni aseen kourassa, muistelee Toivo Pyyhtiä. Joukko marssi Riihivaaraan, rajan pintaan. Raja ylitettiin 4.7.1941 kovan taistelun kanssa. Kyseessä oli 14. Divisioonan komentajanaan eversti Erkki Raappana. Divisioonan tavoitteena oli Rukajärvi, noin 190 kilometriä Kuhmosta itään. Yhtymällä oli vahvuutta noin 18 000 miestä. Toivo kuului 1./JR 31:een - Jalkaväkirykmentti 31:n ensimmäiseen pataljoonaan, sen konekiväärikomppaniaan komentoryhmän johtajana, siis taistelulähettinä. Konekiväärikomppania toimi alistettuna pataljoonan jalkaväkikomppanioille, yksi joukkue komppaniaa kohden.

Rykmentin ensimmäinen tehtävä oli vallata Kolvasjärven kukkula ja kylä. Seuraavana olivat Repolan valtaus ja edelleen Virtain kannaksen valtaus. Viikon kestäneet Omelian motti-taistelut toivat valtavan sota-saaliin ja niiden perään saatiin muutaman päivän lepo. Toivosta tuli ensimmäisen joukkueen ensimmäisen konekivääriryhmän johtaja. Jokilinjaa ja

vo ylennettiin keväällä 1943 kersantiksi. Samoihin aikoihin tuli komennus divisioonan tiilitehtaalle vastaamaan sementtitiilien ja -putkien teosta. Lokakuussa 1943 pataljoona otti vastuun kenttävartiolinjasta rintaman pohjoislohkolla. Toivosta tuli kenttävartio Elon päällikkö, vahvuutta 40 miestä. Keväällä 1944 siirryttiin Tširka-Kemijojoen varteen.

Heinäkuun puolivälissä 1944 tuli rykmentille hälytys. Suunnasta ei puhuttu mitään. Kuorma-autoissa olevat miehet näkivät Lieksassa, että menttiin Porajärven tietä. Päävoimat siirtyivät kohti Vellivaaraa ja Lehmiavaaraa. Toivo oli komppaniansa päällikön mukaan nimetyssä taisteluosasto Turusesa, joka taisteli kohti Hullarin vaaraa ja valtasikin sen. Nyt tuli suunnaksi Vellivaara. Taistelu aaltoili niin, että yhden päivän aikana tehtiin kolmetkin asemat. Seuraavana oli Hankavaara ja taistelut olivat tähänastisista ankarimmat. Rykmentti jäi aseisiin Hankavaaran pohjoispäähän. Kenraalimajuriksi ylenneen Raappanan johdolla oli lyöty kaksi venäläistä divisioonaa.

Hankavaarasta marssittiin Ilomantsiin, josta siirryttiin autoilla Lieksaan. Taas tarvittiin vahvistuksia Rukajärvelle, koska venäläinen rykmentti oli katkaissut 14. Divisioonan tien Rukajärvelle. JR 52 katkaisi vuorostaan venäläisten huoltotien. Tässä jäivät omat kaatuneet maastoon. Tämä oli korpisoturien viimeinen hyökkäys, totesi Toivo, jolle näiden taisteluiden jälkeen tuli ensimmäisen luokan vapaudenmitali.

Toivon 85-vuotiskuva

Toivo ja Eila Pyyhtiän kihlakuva

Konekiväärijoukkue marssi Ontrosenvaarasta 30 kilometrin päähän jo aikoinaan tutuksi tulille etulinjan vaiheille alistettuna JR 10:lle. Toivosta tuli konekiväärijoukkueen johtaja. Joukkue oli Tunkuan tien vasemmalle puolelle, vanhoissa asemissa. Nyt oli jo elokuu lopuillaan. Sotatoimien oli määrä loppua 4.9. kello seitsemän, mutta tulitus vain jatkui vihollisen puolelta. Vahvistuksena oleva konekiväärijoukkue sai luvan lähteä asemistaan iltapäivällä. Joukkue oli lähösä aamulla 5.9. autoilla Ontrosenvaaraan, kun vielä kuului kovaa tykistön ammusta.

Miehet uumoilivat taas etulinjaan joutumista, mutta kaikki hiljensi kello yhdeksän.

Rykmentti oli Repolas-19.9.1944 ja jo seuraavana päivänä tultiin rajan yli Kuhmossa, samassa paikassa, josta 4.9.1941 alkoi hyökkäys. Asemien rakentaminen alkoi Kuhmon Kuusjokilinjalla. Toivo sai kotiloman lokakuun lopussa. Matka suuntautui Varsinais-Suomessa olevalle Kuusjoelle. Tästä tuli Toivolle kihlajaismatka. Morsian oli Eila Brisk Heinjoelta ja avioliitto solmittiin sodan jälkeen. Lokakuun lopussa JR 52 mars-

si Sotkamoon. Ennen marras-kuun puolta väliä komppani-an päällikkö Turunen sanoi Toivolle, että mene hakemaan aseita pataljoonasta. Toivo kysäisi: "Mitäs me aseilla, kun on rauha?". -Tämä on määräys, sanoi Turunen. Toivo meni kapteeni Selinheimon luokse, joka toimi pataljoonan komentajana. Toivo kuittasi aseita, patruunoita ja muita sotatarvikkeita 6-7 hevoskuormaa, jotka ajettiin leirialueelle. Kiväärit, konepistoolit, pikakiväärit, konekiväärit, käsikranaatit ja muut tarvikkeet pantiin suurten pressujen alle. Toivo käskettiin samana päivänä siviiliin. Muisteluissaan hän totesi: "Olin mennyt huhtikuussa 1940 vapaaehtoisena Suomen armeijaan ja nyt marraskuun puolivälissä 1944 minut lähetettiin pikavauhtia pois. Kyllä tuntui mukavalta, kun nousin siviilijunaan Vuokatissa. Matka alkoi kohti Forssan kotiutamiskeskusta." Ja edelleen:

"Jalkaväkisotilaan elämä ei ollut mitään riemumarssia, välillä oli kylmä, nälkä ja jano. Kave-reita kaatui vierestä ja näkymät olivat joskus sellaisia, että niitä ei kannata muistella."

Kapteeni Selinheimo pidätettiin 1945 keväällä ja hän sai syytteen aseatkennästä. Toivo oli silloin jo Lopella. Selinheimon puolustusasianajaja etsi Toivoa Joutsenosta, jossa oli Pyyhtiöitä. Lopen nimismies Peurakoski ei Toivoa löytänyt tai ei halunnut löytää. Nämä vaiheet osoittavat kuinka huolella aseatkentä oli suunniteltu. Kun ei tiennyt, millä perusteilla aseita haki ja kuka ne vei eteenpäin, ei mahdollisissa kuulusteluissakaan voinut kertoa mitään. Vain oma osuus oli tiedossa.

Ylikersanttiylennysehdotus tehtiin sodan loputtua 1944, mutta valvontakomissio kielsi kaikki ylennykset. Toivo ylen-

nettiin vasta myöhemmin. Myös reserviupseerikoulu jäi, kun koulu oli suljettuna. Tältä osin kirjoitus perustuu Antti Koskimäen haastatteluun Sotaveteraanien joululehdessä vuonna 2008 sekä Toivo Pyyhtiän kertomukseen "Ken tästä käy saa kaiken toivon heittää". Tilannetta kuvataan tässä toteamuksessa vihollisen kannalta, tarkentaa Toivo. Kertomus on kokonaisuudessaan Kuparsaaren Pyyhtiöiden -sukuseuran kotisivuilla.

Siviiliin ja luottamustehtäviin

Toivo sai lunastaa maata veljensä kanssa Pälsin tilasta Lopen Sajaniemestä. Muutto ensin toiselta puolen Loppea Launosten Santamäestä Kalevaan tapahtui huhtikuussa 1948 ja sitten Kotiharjuun, 36 hehtaarin tilalle, joka lohkottiin 26.4.1948. Peteri-veli sai osuutensa veljesten

tilasta ja muutti Vihtiin vuonna 1951. Kotiharjun tilalla oli lehmiä enimmillään 20 päättä ja niiden lisäksi olivat muut eläimet. Pariskunnalle syntyi Ilmo-nimen saanut poika 40-luvun lopulla.

Kutsu luottamustehtäviin tuli vuonna 1953. Edessä olivat kunnallisvaalit. Toivo oli kaivo-työmaalla veljensä tilalla. Serkut Erkki ja Oskari Kuparinen menivät varta vasiten Vihtiin ja tahtoivat Toivoa ehdokkaaksi. Selkeästi haluttiin nuorta voimaa jo Antreassa toimineiden, iäkkäämpien luottamushenkilöiden tilalle. Toivo suostui. Hänestä tuli ensi kerralla Lopen ääniharava. "Melkein hävetti, kun kokeneita henkilöitä joutui jäämään pois valtuustosta", totesi Toivo. Hän nousi valtuustoon yhteisedun vaaliliiton listoilta. Se oli Kokoomuksen ja Maalaisliiton yhteenliittymä. Se oli koossa vielä vuonna 1956. Vuodesta 1953 alkoi

Toivon poikkeuksellisen pitkä toiminta yhteisten asioiden hoitajana.

Sajaniemeen, kuten moneen muuhunkin kylään, perustettiin Maalaisliiton paikallisosasto vuonna 1954. Toivo toimi osaston sihteerinä vuoteen 2006, yhteensä 53 vuotta. Josakin vaiheessa puolueesta tuli Keskustapuolue. Sajaniemeen perustettiin Pienviljelijäyhdistys vuonna 1954. Toiminta yhdistyksen johtokunnassa kesti myös vuoteen 2006, tästä pitkät ajat puheenjohtajana tai sihteerinä.

Yhtämittaista kunnanvaltuustotyötä oli vuoteen 1996 asti, 43 vuotta. Kunnanhallituksessa työskentelyä tuli yhteensä 26 vuotta, tästä 12 vuotta puheenjohtajana ja 10 vuotta varapuheenjohtajana. Tänä aikana rakennettiin kunnanvirasto, vanhainkoti ja kirjasto kokonaan uusille paikoil-

le sekä kehitettiin kuntataajamia. Kunnan maanhankinnan kautta kuntaan tuli runsaasti lisää asukkaita. Tehtävät Lopen kunnan johdossa toivat tullessaan miehelle merkittävän määrän muita luottamustehtäviä. Niitä oli yhteensä nelisen kymmentä. Toivo mainitsee hyvin mieleen jääneenä Kanta-Hämeen Keskussairaalan kuntainliiton. Siinä hän oli Lopen kunnan edustajana liittovaltuustossa, liittohallituksessa, työjaostossa ja rakennustoimikunnassa. Rakennustoimikunnassa hän oli mukana ensimmäisestä lapionpistosta kukkien saantiin rakentamisen päätösjuhlassa. Tämän jälkeen Toivo päätti antaa nuoremmalle sukupolvelle tilaa kunnan päättävissä elimissä.

Artikkelin on koonnut Ilmo Pyyhtiä

Talvisota ja evakkoon lähtö

Kotikylässäni Kuparsaaressa elettiin vuoden 1939 kaunista ja kuumaa kesää. Isät ja äidit ahkeroivat pelloilla, kotipoluilla ja karjapihoilla uskoen lujasti tulevaisuuteen ja rauhaan. Meillä lapsilla oli taas omat leikkimme ja puuhamme kotipihoilla ja rannoilla. Syyskuun ensimmäisenä päivänä alkoivat koulut ja minäkin aloitin jo toisella luokalla. Koulureppuun laitettiin eväät, maitopullo ja aapinen. Neljän kilometrin matkan kuljin jalkaisin pitkin kylätietä.

Syyskuun saimme käydä koulua rauhassa. Lokakuun alussa opettaja ilmoitti meille, että ylimääräiset kertausharjoitukset olivat alkanee. Koulunkäynti on toistaiseksi lopetettava, koska luokkahuoneet majoitetaan miehiä täyteen. Meiltä lapsilta sulkeutuivat koulun ovet ja sotilaspukuiset miehet asettuivat sinne. Kotikyläni sattui olemaan siinä linjassa missä näitä harjoituksia pidettiin. Isäni joutui myös lähtemään ylimääräisiin harjoituksiin.

Lokakuussa tulivat linnoitustyömiehet Kuparsaaren. Heitä sijoitettiin muutamaa kylän taloihin, myös minunkin kotiin Anttilaan. Kylä oli yhtenä mylläkkänä, kuului pauketta ja kolinaa joka puolelta. Saman-

aikaisesti ruvettiin rajapitäjiä evakuoimaan. Ihmisiä ja eläimiä siirrettiin pois siltä varalta, että sota alkaisi. Kylätie täyttyi evakkokuormista, jotka pysähtyivät hetkeksi lepäämään, jatkaakseen matkaa edelleen länteen päin. Rauhallinen kylä oli syksyn kuluessa muuttunut sotaan valmistautumisen harjoituskentäksi. Muistan miten kovasti pelkäsin illalla nukkumaan mennessä, kun tuvan lattia oli vieraita miehiä täynnä ja isä oli poissa. Äidillä oli niin paljon työtä, että hän pääsi nukkumaan vasta iltamyöhällä.

Kylän elämä rauhoittui hetkeksi, kun linnoitustyömiehet lähtivät ja ylimääräiset sotaharjoitukset lopuivat. Koulut

avasivat ovensa ja koulunkäynti jatkui. Ehdimme käydä koulua vain neljä päivää, kun Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen Antinpäivän aamuna kello seitsemän marraskuun viimeisenä päivänä.

Talvisota oli alkanut. Isä joutui lähtemään toisten kylän miesten kanssa puolustamaan isänmaata. Meiltä loppui koulunkäynti siihen. Vihollisen pommikoneet jyräsivät kotini yli täydessä lastissa. Kuului kovia jymähdyksiä. Kerrottiin, että Antrean asemaa, Ensoa ja Viipuria on pommitettu. Illalla katselimme kotimme pihalla, kun rajalla päin taivaanranta loimusi tulimerenä. Rajakylät paloivat. Evakkokuormia kulki yhtenä jonona tietä pitkin, ihmisiä ja eläimiä. Aamun lumisade oli loppunut. Ilma kirkastui, pakkasen kiristyi. Evakot pääsivät yöaikaan kulkemaan rauhassa. Päivällä heit pommitettiin ja ammuttiin lentokoneista.

Ensimmäisenä adventtina, lauantaina iltapäivällä, tuotiin käsky, että kotikylästäni on yön aikana lasten ja vanhusten lähdettävä evakkoon. Linja-auto tulee hakemaan kylätien varresta. Matkatavaraa ei saa ottaa enempää mukaan kuin jaksaa käsissä kantaa. Pakkasien pienen koulureppuni, vähän evästä, villasukat, lapaset ja koulukirjani aapisen. Äiti laittoi tavaroita matkalaukkuun ja kassiin.

Piirakoita oli paistettu päivällä evääksi. Niin olimme lähdössä evakkoon, äiti, minä ja neljä vuotta nuorempi veljeni Eero ja sedän perhe. Karja oli jätettävä vieraiden ihmisten hoitoon. Vajaa ei suostunut lähtemään. Hän jäi taloon isännäksi. Satoi lunta taapertaessamme kotikujasia pitkin kylätien varteen, minä kädestä taluttaen itkevää velipoika, joka oli herätetty kesken uniaan. Ihmekös, että harmitti. Linja-autot kuljettivat meidät Hannilan rautatieasemalle. Antrean asema olisi ollut lähin, mutta siellä ja Kuukaupin sillalla oli suurempi pommitusvaara. Asemalla meidän oli odotettava koko päivän. Iltapimeässä meidät lastattiin härkävaunuihin. Niissä oli laverit seinänvierillä kahdessa kerroksessa ja jonkinlainen kamina keskellä lattiaa. Ulkokuoneena toimi iso ämpäri pienempiä tarpeita varten. Ei se ollut mikään lämmin makuuvaunu. Äiti peitteli meidät laverin nurkkaan pikkuveljeni kanssa pienellä saalilla. Sitten juna alkoi kolistella kohti tuntematonta.

Heti seuraavana aamuna tuli ilmahälytys. En tiennyt missä olimme. Kaikki komennettiin vaunuista pois, hyppäsimme korkeista härkävaunuista lumihankeen ja juoksimme metsään. Meitä ei pommitettu. Koneet lensivät yli hakemaan parempia kohteita. Menimme ta-

Kerttu ja Eero Pyyhtiä

kaisin vaunuihin ja matka jatkui. Väliasemilla meille annettiin jotain ruokaa ja täytettiin juoma-astiat. Matkan aikana tuli monta ilmahälytystä. Vielä toisenkin kerran yrittivät pommitta evakkojunaamme, emme ehtineet edes lähteä junasta, mutta onneksi pommit putoilivat viereiseen metsään. Vaunu seinät ja laverit tärisivät maatessamme kaikki lattialla. Pienet lapset itkivät jäädessään puristuksiin. Matka jatkui taas eteenpäin ja saimme tiedon, että juna vie meidät Forssaan. Sijoituspaikka on Tammelan kunta. Linja-autolla meidät vietiin Tammelan kirkolle ja sieltä meitä tulivat hakemaan talojen vanhat isännät tai pojat. Meidät majoitettiin isoon maa-

laistaloon Peltoluikolle lähelle kirkonkylää. Nukuimme ison tuvan nurkassa. Sieltä pääsimme pian muuttamaan Mustialan maanviljelysopistolle, jossa saimme oman huoneen, kaksi perhettä samassa oppilashuoneessa. Siellä vietimme ensimmäisen evakkojouulun vieraassa paikassa kaukana turvallisesta kotituvasta. Äidille se oli varmaan raskasta, niin henkisesti kuin muutenkin. Hän odotti vauvaa. Tammikuun puolivälissä pääsimme sitten muuttamaan pieneen mökkiin, joka sisäisi runsaan kilometrin päässä opistolta. Maaliskuussa äiti synnytti terveen tytön, joka sai kasteessa nimekseen Annikki.

Kerttu Pyyhtiä

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseuran vaakunakilpailun tulos

Kaikille avoimen kilpailun tarkoituksena oli luoda sukuseuralle oma tunnus, jota voidaan käyttää pöytäviirissä eli ns. pöytästandaarissa sekä myös lipussa, isännänviirissä, kirjoissa ja muissa seuran toimintaa kuvaavissa tuotteissa.

Jurnä toiminut sukuseuran hallitus piti tärkeimpinä arvosteluperusteina Antrean sukujuuria, Vuoksen vesistöä ja Kuparsaaren ominaislaatuista ilmentäviä seikkoja.

Kilpailuaika oli Kuparsaaren Pyyhtiät-sukulehden 2009

ilmestymispäivästä toukokuun neljänteen päivään asti. Ehdotuksia saapui määräpäivään mennessä kolme, joista yksi ei täyttänyt kilpailusalaisuutta ja siten jouduttiin hylkäämään. Sukuseuran internet-sivuilla kesätapahtuman jälkeen

ilmoitettu kilpailun jatkoai-ka elokuun loppuun ei tuonut uusia ehdotuksia.

Vaakunakilpailun voittanut ehdotus on nimimerkki VAARI, tekijänä Antti Pyyhtiä

Lappeenrannasta, joka saa palkintona sukuseuran teettä-

män ensimmäisen numeroidun kappaleen pöytästandaaria (numero 1).

Sukuseuran hallitus saa kilpailukutsussa mainitun tekijänoikeuden voittaneeseen ehdotukseen ja ehdotuksen laatijan luvalla oikeuden muotoil-

la kilpailun tuloksista lopullisen vaakunaehdotus, joka esitellään vuosikokouksessa 2010 Imatralla sekä seuraavan vuoden sukulehdessä.

MERKKIPÄIVÄT

Sukulehteen on avattu uusi merkkipäivät palsta. Sukuseuran jäsenet voivat ilmoittaa sukulaistensa ja ystäviensä merkkipäiviä ja lähettää näiden kuvia uudelle palstalle.

Kuparsaaren Pyyhtiät sukuseura onnittelee seuraavia henkilöitä heidän merkkipäivänsä johdosta.

HELVI BERG S. PYYHTIÄ
90 vuotta
5.9.2010 Hyvinkäällä.
syntymäpaikka Joutseno

JORMA RAASKA
70 vuotta
13.3.2010 Lohjalla,
syntymäpaikka Joutseno

EERO PYYHTIÄ
70 vuotta
24.3.2010 viettää syntymäpäiväänsä
juhlitta Joutsenon Suokumaalla.
Syntymäpaikka Joutseno.

Jarmo Pyyhtiä - urheiluampuja neljältä vuosikymmeneltä

Radan kopissa kilpailija seisoo suorituspaikallaan. Ampumatakin tarranyörit on kiristetty, takin selkämyksessä lukee kilpailijan nimi ja suoritusnumero, tasapohjaiset kengät tukevat jalkojen asennon tiukasti lattiaan. Kuulosuojaimet estävät ulkopuolisia ääniä tunkeutumasta suoritustaan aloittavan korviin. Kivääri nojaa piipustaan pöydänkulmaan, vasen käsi tukee kiväärin tukkia ja oikea käsi on valmiusasennossaan. Kilpailijasta metrin etäisyydellä istuu toimitsija. Hänen kätesnä lepää katkaisijan päällä valmiina painamaan nappia. Taulu odottaa piilossa vallin takana. Kilpailusuoritus voi alkaa.

Tämä on tuttu tilanne Jarmo Pyyhtiälle, joka on urheilijauransa aikana osallistunut satoihin, jopa yli tuhanteen kilpailuun. Aktiiviselle urheiluampujalle on kertynyt kokemusta neljältä vuosikymmeneltä, 1970-luvulta alkaen, 2000-luvun ensimmäiselle vuosikymmenelle.

Nuoruuden innostus sytytti lajiin

Jarmo Pyyhtiän kiinnostus ampumaurheiluun alkoi vuonna 1977, jolloin hänen veljensä Arto liittyi helsinkiläiseen ampumaseuraan, Suomen Metsästysyhdistykseen. Noina aikoina kiinnostuksen siemen alkoi itää.

- Lähdin veljeni mukaan kokeilemaan hirviampumusta, Pyyhtiä muistelee 1970-luvun lopun aikoja.

- Tuona kesänä myös liityin seuraan, koska nuorisojäseniltä ei silloin peritty jäsenmaksua ja jäsenet pääsivät harjoittelemaan ilman ratamaksua.

Jarmo Pyyhtiän ensimmäiset kilpailukokemukset sijoittuvat vuodelle 1978, jolloin hän osallistui seuran kilpailujen lisäksi myös nuorten SM-kisoihin, joissa parhaaksi sijoitukseksi tuli seitsemäs sija.

- Noihin aikoihin kiinnostus lajiin heräsi, kun menestystä alkoi tulla. Ensimmäisen SM-mitalini voitin vuonna 1979 saamalla nuorten sarjassa villikarjusta pronssia. Samana vuonna edustin Suomea Suomi-USA -maaottelussa, Pyyhtiä kertoo.

Vielä vuosikymmeniä myöhemmin hän muistaa selvästi kokemansa yllätyksen, kun hän joutui täydennysmiehenä miesten edustusjoukkueeseen,

toimitsijahommien ohessa.

Liikkuvan maalin taitaja

Jarmo Pyyhtiän kilpailulajeina ovat olleet liikkuvan maalin lajit.

Suomen Ampujaliiton (SAL) lajeista villikarjua ammutaan pienoiskiväärillä 50 metrin matkalta. Laji sisältää niin sanotut hitaat juoksut (5 sekuntia) ja nopeat juoksut (2,5 sekuntia). Kilpailutulos muodostuu yhteensä 30 + 30 laukauksen yhteistuloksesta. Lisäksi kilpaillaan sekajuoksussa, jolloin hidas ja nopea juoksu vuorottelevat satunnaisessa järjestyksessä. Kilpailulaukauksia kertyy 20 + 20.

Hirvitaulun etäisyys on vuorostaan 100 metriä mutta radan juoksunopeus on vakio, 4 sekuntia.

Kolmatta lajia, liikkuva maali 10 m, ammutaan ilmakiväärillä 10 metrin etäisyydeltä liikkuvaan kohteeseen. Normaali-juoksukilpailussa sekä sekajuoksukilpailussa sarjat ammutaan kuten villikarjussa.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Pyyhtiä on lisäksi osallistunut Suomen Metsästäjälähtiön (SML) alaisiin kilpailuihin. Tällöin hänen lajeinaan kesälajissa kisaillaan hirvessä ja talvikauden kilpailumuotoina ovat ilmahirvi ja ilmaluodikko.

Menestystä aina kansainväliselle tasolle

Jarmo Pyyhtiällä on pitkä kilpailijan ura. Siihen sisältyy mitaliteja SM-kilpailuista neljältä vuosikymmeneltä. SM-voittoa ja hänellä on kertynyt kolmelta

vuosikymmeneltä, joista viimeisimmät ovat kesältä 2008.

- Silloin voitin hirven kerta-laukauksien SM-kultaa. Lisäksi veteraaniampujissa sain kaksi SM-kultaa ja kesää täydensi vielä veteraanien kaksi PM-kultaa, hän kiteyttää tuoreimmat voittonsa.

Pitkäjänteisen työn ja määrätietoisien harjoittelun tuloksena Pyyhtiän urheilijaura on tuonut tullessaan 29 Suomen mestaruutta SAL:n lajeissa, joista 16 henkilökohtaista ja 13 joukkue tuloksen myötä. Tämän lisäksi Pohjoismaiden mestaruuksia on kertynyt 7, joista 4 henkilökohtaista ja 3 joukkue mestaruutta. SML:n kisoissa hän on saavuttanut kaksi henkilökohtaista mestaruutta ja puolen tusinaa joukkue mestaruutta.

Kisakokemusta ovat kartuttaneet kilpailut seurakisoista alkaen aina valtakunnallisiin kilpailuihin ja kansainvälisiin kilpailuihin saakka.

Liikkuvan maalin taitajana hän myös kiersi edustusjoukkueessa Maailman Cup - kisoja 1980-1990 -luvuilla.

Huonot laukaukset herättivät

Pitkän kisauransa ajalta Jarmo Pyyhtiä muistaa montakin kilpailua. Erityisesti hänen mieleensä on jäänyt vuonna 1988 pidetyt Moskovan Maailman Cup -kilpailut.

Kilpailun ensimmäinen sarja meni hyvin ja tulos oli erinomainen. Kilpailu eteni ja niin tuli hänen vuoronsa aloittaa kisasuorituksen toinen sarja, nopeat juoksut. Suoritus ei lähtenytäkään hyvin liikkeelle ja toi heti alkuun huonoja osu-

Jarmo Pyyhtiä korkeimmalla korokkeella riistamaalilajien SM-kilpailuissa Juvassa kesällä 2008.

mia. Pisteitä alkoi ropista. Silloin kilpailijana, keskellä omaa suoritustaan, hän pysäytti tilanteen hetkeksi parantaakseen suoritusta, astui molemmin jaloilleen taakse ja palasi uudestaan ampuma-asentoon, jatkaen kilpailusuoritustaan. Loppuosasta meni loistavasti pelastaen kilpailun.

- Pystyin korjaamaan tilanteen, enkä luovuttanut, Pyyhtiä palauttaa mieleensä havaintonsa.

- Niissä kilpailuissa tein oman ennätykseni. Kilpailujen taso oli korkea ja oma sijoitukseni oli kahdestoista maailman parhaiden joukossa.

Urheilijan sitkeyttä ja intohimoa

Kilpaurheilijaksi kasvaminen, taidon kehittyminen, voiton ja hyvien osumiensa saaminen kilpailutilanteessa ei ole itsestäänselvyys. Jarmo Pyyhtiän onnistumisen takana on määrätietoista ja pitkäjänteistä työtä.

- Jotta urheilijana pärjää, tarvitaan halua ja kykyä poistua mukavuusalueelta. Harjoittelu ei ole aina mukavaa, hän pohdii.

- Periksi antamattomuus ja halu parantaa suoritustaan ovat kilpailijan ominaisuuksia. Ampumusta on ennen muuta taitola-

ji, hän puntaroi omaa lajiaan.

Kilpailulajina ammunta kysyy myös hyvää lihaskoordinaatiota ja keskittymiskykyä. Entä onko tekniikka kaikki kaikessa?

- Kun perustekniikka on hyvin hallussa, sen jälkeen 80-90 prosenttia kilpailuissa onnistumisesta on päästä kiinni, Pyyhtiä vakuuttaa.

Huipputasolle ampujaksi yltäminen on kysynyt Pyyhtiältä myös oheisharjoittelua. Hän on panostanut kiväärin kanssa tapahtuvaan nostoharjoitteluun, mielikuvaharjoitteluun, fyysisen kunnon parantamiseen muun muassa punttisallilla, uimalla, pelaamalla kaukalopalloa ja sählyä, sekä suunnistamalla.

Harjoittelun ja levon merkityksestä ja vuorottelusta Pyyhtiä korostaa:

- Taitolajissa harjoitellaan oikeita suoritussalleja suuren toistomäärän kautta. Oikea sisäistäminen tapahtuu kuitenkin levossa. Koko aikaa ei voi harjoitella, koska silloin uhkaa psyyken ylikunto ja mieli väsy.

Sopivan levon merkitys on Jarmo Pyyhtiän mielestä tärkeä ja ilmeinen sillä sitä kautta innostus, intohimo ja keskittymiskyky pysyvät vireinä. Vuosittain kymmeniä tuhansia harjoituslaukauksia ampu-

Pyyhtiä muistelee parhaimpina harjoituspäivinä ampu-neensa 450 laukausta päivässä. Hänen suurimpien viikkolaukausten määrä on ylittänyt 2500 laukausta.

Niin urheiluun kuin muuhunkin elämään pätee hänen mukaansa viisaus: kun mieli väsy niin rasita kroppaa, kun kroppa väsy niin rasita mieltä.

Jarmo Pyyhtiän kilpailijaura on ulottunut neljälle vuosikymmenelle. Kilpailukipinää on vielä jäljellä, joten nähtäväksemme jää vielä viides vuosikymmen tuo varusteiden pakkaamista, välineiden huoltoa, harjoituskertoja, matkustusta, kilpailutakin päälle vetämistä, kilpailupaikalla suoritukseen valmistautumista, keskittymistä, onnistuneita laukauksia...

Urheilu tempaisi Pyyhtiän mukaansa lukuisiin kilpailuihin, kilpailemaan kovatasoisia kilpakumppaneita vastaan.

- Kilpailuissa urheilijan suurin haaste ja haastaja löytyvät loppujen lopulta hyvin läheltä: itsestä.

*Lea Pyyhtiä
Kangasala*

TULOSLASKELMA 1.1.2009 - 31.12.2009

Varsinainen toiminta	
Jäsenmaksutuotot	990,00
Muut tuotot	5469,00
Postikulut	9,00
Jäsenlehtikulut	195,55
Kokouskulut	148,70
Muut kulut	5863,00
Tuottojäämä	242,75
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	
Korkotuotot	3,39
Tuottojäämä	3,39
Tilikauden ylijäämä	246,14

TASE 31.12.2009

Vastaavaa	
Vaihtuvat vastaavat	
Pankkitili; Nordea 115835-130267	3425,18
Vastaavaa yhteensä	3425,18
Vastattavaa	
Oma pääoma	2969,04
Tilikauden tulos	246,14
Vieras pääoma	
Siirtovelat	210,00
Vastattavaa yhteensä	3425,18
TASE-ERITTELY	
Vieras pääoma	
Siirtovelat	
Ainasisjäsenmaksut	
Johansson Ilkka	40,00
Järvisalo Timo	40,00
Orava Reijo	40,00
Pyyhtiä Ilmo	40,00
Muut kulut	
Lopen Kukkasitomo Ky	50,00
yhteensä	210,00

TALOUSARVIO VUODELLE 2010

Varsinainen toiminta	
Jäsenmaksutuotot	1200,00
Muut tuotot	200,00
Postikulut	250,00
Jäsenlehtikulut	200,00
Kokouskulut	300,00
Muut kulut	400,00
Tuottojäämä	250,00 euroa
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	
Korkotuotot	3,00
Tuottojäämä	3,00 euroa
Tilikauden ylijäämä	253,00 euroa

TOIMINTASUUNNITELMA 2010-2011

- Sukukokous Imatralla 2010
- Sukututkimuksen jatkaminen
- Perinnekeräyksen jatkaminen
- Sukukirjan materiaalin tallentaminen
- Hallitus jatkaa sukukirjan toimitustyötä
- ”Pyyhtiä sukuleht” julkaistaan huhtikuussa 2010
- Kerätään varoja sukujulkaisua varten
- Hallitus toteuttaa säännöissä todetut hallinnolliset tehtävät

HALLITUS 2009-2010

Puheenjohtaja

Ilmo Pyyhtiä
Hevossalmentie 26 B 4
00870 HELSINKI

09-698 4115
040-545 3845
ilmo.pyyhtia@gmail.com

Varapuheenjohtaja

Kerttu Pyyhtiä
Taarinrinne 4 as 3
12700 LOPPI

019-440 255
040-831 5521

Sihteeri

Jarmo Pyyhtiä
Kaakinmaantie 102
36430 SAHALAHTI

03-376 3226
050-486 8804
jarmo.pyyhtia@kolumbus.fi
jarmo.pyyhtia@nokia.com

Taloudenhoitaja

Satu Putkisalo
Paavontie 2 as. 3
54100 JOUTSENO

050-300 9667
satu.putkisalo@saunalahti.fi

Jäsenet

Marja-Leena Andersin
Itätie 11
12240 HIKIÄ

019-768 032
040-748 1980
marja-leena.andersin@a-katsastus.fi
marja-leena.andersin@elisanet.fi

Heimo Pyyhtiä
Paloasemantie 4
15880 HOLLOLA

040-415 5399
03-780 1780

Sirpa Pyyhtiä
Kauppakartanonkatu 8 A 16
00930 HELSINKI

041-530 4919
sirpa.pyyhtia@kolumbus.fi

Riitta Pyyhtiä
Juntolantie 7-2
21530 PAIMIO

044-323 9473
riitta.pyyhtia@suomi24.fi

Timo Järvisalo
Leppätie 4
74700 KIURUVESI

050-560 5628
timo.jarvisalo@kisapaino.fi

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2009

Kokoukset

Sukuseuran vuosikokous pidettiin Tallinnan matkan yhteydessä, joka tehtiin 13. – 14.6.2009. Matkalla mukana ja kokouksessa läsnä oli 37 henkilöä.

Hallitus

Sukuseuran hallitukseen sukuseuran kokoukseen saakka ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: Marja-Leena Andersin, Kerttu Pyyhtiä, Heimo Pyyhtiä, Jarmo Pyyhtiä, Sirpa Pyyhtiä, Satu Putkisalo, Timo Järvisalo, Riitta Pyyhtiä ja puheenjohtajana Ilmo Pyyhtiä. Hallitus kokoontui vuonna 2009 kaksi kertaa (2.2.2009 ja 3.6.2009).

Sukuseuran kokouksessa hallitukseen valittiin samat henkilöt. Hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Ilmo Pyyhtiän, varapuheenjohtajaksi Kerttu Pyyhtiän, sihteeriksi Jarmo Pyyhtiän ja taloudenhoitajaksi Satu Putkisalon. Uudelleen valittu hallitus kokoontui vuonna 2009 kaksi kertaa (14.9.2009 ja 7.12.).

Toiminta

Sukututkimus on edistynyt, eri haaroja on täydennetty ja poistettu päällekkäisyyksiä. Sukupuut alkaa olla valmis 1600-luvulle saakka, mutta tarkennuksia tarvitaan vielä. Sukututkimusryhmään ovat kuuluneet Ilmo Pyyhtiä ja Riitta Pyyhtiä. Valokuvia ja tarinoita on saatu jonkin verran. Sähköistä arkistoa on tutkittu valokuvien ja tarinoiden tallentamiseksi sukujulkaisua varten. Sukuseura ylläpitää myös leikekirjaa (Sirpa Pyyhtiä) ja kotisivuja internetissä. Sukulehti ilmestyi huhtikuussa. Jäsenhankinta jatkuu edelleen. Sukukokouksien suunnittelu- ja järjestelytyö sekä sukulehden seuraavan numeron toimittaminen ovat myös kuuluneet vuoden 2009 toimintaan. Järjestettiin seuran vaakunan suunnittelukilpailu. Päätettiin teettää standaa-reja. Sukukirjalle laadittiin alustava sisällysluettelo.

Talous

Tilikauden tulos osoittaa 246,14 € ylijäämää, jonka hallitus esittää lisättäväk-

si seuran omaan pääomaan. Varoja kerätään sukukirjan julkaisua varten sekä toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen, kuten sukulehden julkaisuun ja postitukseen. Vuosikokous päätti, että hallituksen jäsenille maksetaan matkakulukorvausta. Vaakunakilpailun ratkettua hallitus päätti teettää n. 50 kpl standaa-reja/pöytäviirejä.

Tiedottaminen

Tiedottaminen hoidetaan keskitetysti postittamalla jäsenille maaliskuussa Pyyhtiän sukulehti – lehti. Seuran kotisivut toimivat edelleen osoitteessa www.kolumbus.fi/tili-orava.

Jäsenmäärän kehitys:

Jäsenet

31.12.2003	51
31.12.2004	98
31.12.2005	115
31.12.2006	123
31.12.2007	134
31.12.2008	140
31.12.2009	137

Hallitus

Sukukokous 2010

SUKUSEURAN JUHLA- JA KOKOUSHMATKA IMATRALLE

Lähde sukuseuran retkelle
Imatralle 19.-20.6.2010.

Tutustumiskohteena mm. Markku Pyyhtiän taidenäyttely Imatran kulttuurikeskuksessa.

Yöpyminen Imatran Valtionhotellissa. Sukuseura on neuvotellut erikoishinnat hotellin vanhalle puolelle superior-huoneisiin. Tämä täytyy mainita, kun varaa huonetta. Aamiainen sisältyy huonehintaan. Uimahallin yhteydessä on myös lastenallas.

Sukukokous on Imatran Valtionhotellissa. Paluumatkalla tutustutaan Lappeenrannan linnoitukseen ja museoihin siellä.

Lounas nautitaan Lappeenrannan Kasinolla.

MATKAOHJELMA

19.6. LAUANTAI

- 7.30 Bussi lähtee Lopen linja-autoasemalta
- 8.10 Turengin keskusta
- 8.50 Hollolan paloasema
- 11.30 Lounas Lappeenrannassa
- 13.00 Imatran kulttuurikeskus/Markku Pyyhtiän taidenäyttelyn avajaiset
- 14.30 Majoittuminen Imatran Valtionhotelli
- 15.00 Sukujuhla ja -kokous, Imatran Valtionhotelli
- 17.00 Kävelyä Imatran kosken partaalla ja/tai sauna & uima-allas
- 19.00 Illallinen Valtionhotellissa

20.6. SUNNUNTAI

- 8.30 Aamiainen hotellissa
- 10.00 Lähtö bussilla Lappeenrantaan
- 11.00 Lappeenrannan linnoitus ja museokäyntejä (Etelä-Karjalan museo, ratsuväkimuseo ja Viipurin taideystävien näyttely)
- 13.00 Lounas Lappeenrannan kasinolla
- 14.00 Bussi lähtee paluumatkalle
- 17.00 Lopen linja-autoasema

Bussikuljetuksen osalta ottakaa yhteyttä **KERTTU PYYHTIÄÄN** p. 040 831 5521

ja Imatran järjestelyiden osalta **SATU PUTKISALOON** p. 050 300 9667.

Myös **ILMO PYYHTIÄLLE** p. 040 545 3845 voi ilmoittautua sukujuhlaan.

Bussikuljetukset saa maksaa matkan yhteydessä.

Kuvat Restel Image Bank

Muistelmia Kuparsaaren kansakoulusta

Keväällä 1909 kokoontuivat tehtailija Edvard Antoniuksen kotiin talolliset Mikko Koljonen, Matti Kemppi Peräpellolta ja Hassiinnmäen Matti Kemppi. Heidän keskustelussaan tuli puheeksi kansakoulun tarpeellisuus Kuparsaassa. Asiaa päästiin niin pitkälle, että ryhdyttiin puuhaamaan kansakoulun perustavaa kokousta, joka sitten pidettiin huhtikuun 25. päivänä vuonna 1909. Vielä saman päivän aikana johtokunta koontui valitsemaan keskuudestaan virkailijat.

Kuparsaaren kansakoulun opettajan virkaan saatiin kuusi hakijaa. Näistä Selma Siltanen valittiin yksimielisesti. Hän oli juuri valmistunut seminaarista opettajaksi. Kuparsaaren kansakoulu aloitti toi-

mintansa elokuun 30. päivänä 1909 Pietari Kuparisen talossa (Pien-Heikin alatalo).

Ensimmäisenä koulupäivänä rovasi Eriksson piti alkurukouksen jälkeen puheen koulun tarpeellisuudesta

ja toivotti Jumalan siunasta opettajalle ja oppilaille. Tämän jälkeen hän vihki väliaikaisen kouluhuoneiston käyttöön. Koulu toimi Pietari Kuparisen talossa kaksi vuotta, jonka jälkeen se siirtyi Antti Kuparisen taloon Myllymäkeen. Kuparsaaren Nuorisoseura rahoitti koulun urkuharmoonin hankinnan.

Oppilaat opettajansa kanssa pääsivät muuttamaan uuteen omaan koulurakennukseen 8. päivänä lokakuuta vuonna 1917. Uudessa koulussa oli kaksi luokkahuonetta ja isommassa niistä saivat opetusta yläkoulun I-IV-luokkalaisten. Pienempi kouluhuone

toimi poikien käsityöluokkana. Poikien käsityötä opettivat vuosien aikana Matti Kemppi, Antti Suni, Heikki Kuparinen, Juho Silta ja Heikki Suni. Koululla sijaitseva opettajan kahden huoneen ja keittiön asunto. Pihapiirissä oli sauna ja liiterirakennus, missä oli myös talli opettajan hevoselle.

Vapaussodan aikana 1918 koulun opetus piti keskeyttää, koska helmikuussa koulusta tuli sotilaiden sairaala. Syksyllä koulutyö päästiin taas jatkamaan.

Alakoulu aloitti vuonna 1933 opettajanaan Anna-Maria Jaakonsaari. Häntä seurasi

opettajana Helena Sokka. Ennen vuotta 1933 alakouluikäiset kävivät kiertokoulua. Alakoulun tilaksi saatiin poikien käsityöluokka.

Talvisodan syttymisen jälkeen koulunkäynti jouduttiin lakkauttamaan. Evakkoajana lapset joutuivat vaihtamaan koulua useaan kertaan. Jatkosodan aikana palattiin takaisin Kuparsaaren ja koulutyö jatkui taas siellä syksyllä 1942. Oma opettajammekin oli palannut evakkotaipaleelta. Voi sitä riemua, kun lapset pääsivät omaan kouluun. Alakoulun ensimmäisenä opettajana aloitti nuori ylioppilas. Helena Sokka palasi töihin vuonna 1943. Kansakoulu oli taas kylälaisten yhteinen paikka koontua. Siellä vietettiin ko-

tiinpaluujuhla evakosta tulon kunniaksi. Koulun keväjuhlaa kutsuttiin tutkinnoksi ja joulujuhlaa kuusijuhlaksi. Lisäksi vietettiin äitienpäiväjuhlaa ja Lotilla ja Martoilla olivat omat kokoontumisensa, joihin myös opettaja Silta aktiivisesti osallistui.

Kesän 1944 kannaksen suurtaistelujen seurauksena oli taas jätettävä Kuparsaari. Me entiset Kuparsaaren kansakoululaiset käymme kesäillä kotiseutumatkoilla koulun raunioilla, missä on vain muistolaatta jäljellä. Laulamme Suvivirren ulkona koulun päädyn paikalla kuten opettaja ja Selma Siltanen aikana oli tapana.

Kerttu Pyyhtiä